

Inhoud

Lijst met tabellen	11
Lijst met figuren	17
Voorwoord	21
Inleiding	23
1 Partnerschap en ouderschap in gezinnen vandaag	25
Dirk Luyten & Kathleen Emmery	
1.1 Algemeen opzet van dit boek	25
1.2 Deel 1. Hoe zien partnerrelaties van ouders er vandaag uit?	28
1.3 Deel 2. Welke uitdagingen zijn er voor partnerrelaties in de context van ouderschap?	34
1.4 Deel 3. Met welke uitdagingen worden voorzieningen en professionelen geconfronteerd?	40
1.5 Deel 4. Welke uitdagingen zijn er inzake relatieondersteuning van ouders?	47
Deel 1. Hoe zien partnerrelaties van ouders er vandaag uit?	49
2 Partnerschap en ouderschap in het Vlaamse en Brusselse Hoofdstedelijke Gewest	51
Martine Corijn	
2.1 Evolutie van partnerschap en ouderschap per leeftijdsgroep	52
2.2 Partnerschap bij veranderingen inzake ouderschap – Ouderschap bij veranderingen inzake partnerschap	61

3	Wie hoort bij het gezin?	71
	Veerle Audenaert	
3.1	Inleiding	71
3.2	Situering van de Gezinsenquête	72
3.3	Subjectieve of gepercipieerde gezinssamenstelling	72
3.4	De partner	75
3.5	De kinderen	78
3.6	Waar wonen deze gezinsleden?	81
3.7	Tevredenheid met de samenstelling van het gezin	83
3.8	Wat had men liever anders gezien in de samenstelling van het gezin?	85
3.9	Besluit	88
4	Ouders en hun partnerrelaties in Vlaanderen	91
	Inge Pasteels & Kathleen Emmery	
4.1	Inleiding	91
4.2	Huidige partnerstatus	92
4.3	Partnerhistoriek	101
4.4	Kenmerken van de huidige partner	106
4.5	Besluit	110
5	Juridisch laveren tussen ouderschap en partnerrelaties	115
	Elisabeth Adriaens	
5.1	Inleiding	115
5.2	Evolutie ouderschap onder invloed van partnerrelatie	116
5.3	Gevolgen van ouderschap in correlatie met partnerrelatie	125
	Deel 2. Welke uitdagingen zijn er voor partnerrelaties in de context van ouderschap?	143
6	Beleving van de partnerrelatie en de opvoeding bij gezinnen in Vlaanderen	145
	Kathleen Emmery, Inge Pasteels, Diederik Vancoppenolle & Geraldine Dupont	
6.1	Inleiding	145
6.2	Beleving van de partnerrelatie	147
6.3	Beleving van het ouderschap	150
6.4	Beleving van het ouderschap en van de partnerrelatie naar geslacht en gezinstype	152

6.5	Welke uitdagingen zijn er voor de partnerrelatie in de context van ouderschap?	157
6.6	Conclusies	162
7	Partnerschap en ouderschap in donorgezinnen	165
	Elia Wyverkens & Hanna Van Parys	
7.1	Donorgezinnen: een korte situering	165
7.2	Een blik op donorgezinnen en hun complexiteiten	170
7.3	Conclusie	176
8	De transitie naar het ouderschap: veranderingen in de partnerrelatie	177
	Esther Kluwer	
8.1	Veranderingen in de partnerrelatie na de transitie naar ouderschap	178
8.2	Risicofactoren en beschermende factoren voor veranderingen in de partnerrelatie	181
8.3	Conclusies en implicaties	185
9	Ouderschap en relatiekwaliteit in nieuw samengestelde gezinnen	189
	Sofie Vanassche, An Keppens & Liesbet De Lepeleire	
9.1	Inleiding	189
9.2	Ex-partners blijven samen ouders	191
9.3	Plusouders worden partners in de opvoeding	195
9.4	Ouders en plusouders: concurrenten of bondgenoten in hun relatie tot het kind?	200
9.5	Hulpbronnen en professionele ondersteuning bij het ouderschap na een relatiebreuk	205
9.6	Conclusie	209
10	Kinderen en jongeren over hun ouders als partners en opvoeders	213
	Kim Bastaits & Claire Wiewauters	
10.1	Kinderen over de partnerrelatie van hun ouders	214
10.2	Kinderen over de opvoeding door hun ouders en de invloed van de ouderlijke relatiestatus	219
10.3	Conclusie	225

Deel 3. Met welke uitdagingen worden voorzieningen en professionelen geconfronteerd?		227
11	Evoluties en trends in het relatieondersteunend aanbod in Vlaanderen	229
	Dirk Luyten & Ludo Serrien	
11.1	Een wereld in verandering	230
11.2	Preventieve gezinsondersteuning: van Kinderwelzijn naar Huizen van het Kind	233
11.3	Jeugdzorg: van Kinderbescherming over Jeugdbijstand naar Integrale jeugdhulp	237
11.4	Het ondersteunend aanbod binnen het algemeen welzijnswerk	239
11.5	Besluiten en uitdagingen	245
12	Gebruik van relatie- en opvoedingsondersteuning door gezinnen in Vlaanderen	249
	Kathleen Emmerly, Inge Pasteels, Diederik Vancoppenolle & Geraldine Dupont	
12.1	Inleiding	249
12.2	Gebruik van relatieondersteuning	252
12.3	Gebruik van opvoedingsondersteuning	257
12.4	Gebruik relatie- en opvoedingsondersteuning	261
12.5	Waarom maakt men geen gebruik?	261
12.6	Informeel steun	264
12.7	Conclusies	266
13	Belevingsonderzoek relatieondersteuning	269
	Ine Van Elskens	
13.1	Inleiding	269
13.2	Kwaliteit van een partnerrelatie	270
13.3	Wat zet een relatie onder druk?	272
13.4	Hoe kunnen gezinnen worden ondersteund?	278
13.5	Conclusie	282
14	Ondersteuning van aanstaande ouders en versterking van de samenwerkingsrelatie	285
	Carolien Gravesteijn	
14.1	Inleiding	285
14.2	Beschermende factoren	287
14.3	Ouders als samenwerkend team	290

14.4	OuderTeam.nu: een kansrijke start voor ouder en kind	292
14.5	Tot slot	297
15	Ondersteunen van partnerrelaties en ouderschap – ingangen vanuit de opleiding gezinswetenschappen	299
	Joris Dewispelaere	
15.1	Een terugblik	300
15.2	Huidige vorming en onderzoek met betrekking tot ondersteuning van partnerrelaties en ouderschap	310
15.3	Ondersteunen van partnerrelaties en ouderschap in een evoluerende maatschappij	315
Deel 4. Welke uitdagingen zijn er inzake relatieondersteuning van ouders?		319
16	Synthese en aanbevelingen	321
	Dirk Luyten & Kathleen Emmery	
16.1	Er is veel veranderd maar gezinnen blijven	321
16.2	Samenhang ouderschap en partnerschap	325
16.3	Veranderend partnerschap en veranderend ouderschap	329
16.4	Over ondersteuning van ouders	332
16.5	Welke uitdagingen zijn er inzake ondersteuning van ouders?	334
	Literatuurlijst	341
	De auteurs	367